

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 9 czerwca 1995 r.

w sprawie zasad, trybu wnoszenia i rozpatrywania skarg i meldunków żołnierzy czynnej służby wojskowej oraz określenia właściwości organów wojskowych w tych sprawach.

Na podstawie art. 63 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Żołnierz czynnej służby wojskowej ma prawo wnoszenia skarg i składania meldunków do właściwych przełożonych lub organów wojskowych.

§ 2. Skargi i meldunki żołnierzy należy rozpatrywać wnikliwie i z należytą starannością.

§ 3. Organy wojskowe i przełożeni żołnierzy są obowiązani do podejmowania wszelkich przewidzianych prawem czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, z uwzględnieniem interesu społecznego oraz słusznego interesu żołnierza.

§ 4. Wniesienie skargi lub meldunku nie wstrzymuje wykonania rozkazu (polecenia) przełożonego, chyba że wykonanie rozkazu (polecenia) byłoby przestępstwem.

§ 5. Żołnierz nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub meldunku.

Rozdział 2

Organy wojskowe właściwe do rozpatrywania skarg i meldunków

§ 6. Organami wojskowymi właściwymi do przyjmowania i rozpatrywania skarg i meldunków żołnierzy są: minister obrony narodowej, podsekretarze stanu (wiceministrowie obrony narodowej), szef Sztabu Generalnego Wojska Pol-

skiego, szefowie (dyrektorzy) instytucji wojskowych, dowódcy okręgów wojskowych i rodzajów sił zbrojnych, dowódcy związków taktycznych, dowódcy oddziałów i pododdziałów — od dowódcy plutonu (równorzędnego) wzwyż.

§ 7. W sprawach dotyczących:

- 1) naruszenia uprawnień żołnierza — właściwym do rozpatrzenia skargi jest bezpośredni przełożony dowódcy jednostki wojskowej, szefa (dyrektora) instytucji wojskowej, w której żołnierz pełni służbę wojskową,
- 2) sposobu załatwiania spraw żołnierza przez przełożonych i organy wojskowe — organem lub przełożonym właściwym do rozpatrzenia skargi jest organ wojskowy lub przełożony nadrzędny nad tym, który sprawę rozpatruje lub rozpatrywał.

§ 8. W sprawach dotyczących:

- 1) niedociągnięć w działalności organów wojskowych lub nadużyć — organem właściwym do rozpatrzenia meldunku jest organ wojskowy bezpośrednio wyższego stopnia w stosunku do organu wojskowego, którego meldunek dotyczy,
- 2) naruszenia praworządności oraz zasad zaspokajania potrzeb żołnierzy — organem właściwym do rozpatrzenia meldunku jest organ wojskowy bezpośrednio wyższego stopnia w stosunku do organu wojskowego, w którego podległości żołnierz pełni służbę wojskową.

§ 9. W wypadku nieotrzymania odpowiedzi w terminie lub otrzymania odpowiedzi niesatysfakcjonującej, żołnierz może wnieść skargę lub meldunek do organu wojskowego bezpośrednio wyższego stopnia w stosunku do organu, do którego wnosił skargę lub meldunek.

Rozdział 3

Zasady i tryb wnoszenia skarg i meldunków

§ 10. Żołnierz ma prawo wnieść skargę lub meldunek z pominięciem drogi służbowej.

§ 11. 1. Skargi i meldunki mogą być wnoszone pisemnie lub ustnie do protokołu.

2. W sprawach bardzo ważnych, nie cierpiących zwłoki, skargę lub meldunek można wnieść wykorzystując techniczne środki łączności. Z czynności tej sporządza się protokół.

3. Skarga lub meldunek powinny zawierać: stopień wojskowy, imię i nazwisko, przydział służbowy oraz adres żołnierza, a także stanowisko służbowe przełożonego oraz określenie organu oraz wojskowego, do którego kierowana jest skarga lub meldunek.

§ 12. W razie wniesienia skargi lub meldunku:

- 1) na piśmie osobiście przez żołnierza — organ wojskowy lub przełożony są obowiązani potwierdzić na kopii pisma przyjęcie skargi lub meldunku, umieszczając datę przyjęcia oraz czytelny podpis osoby przyjmującej,
- 2) ustnie do protokołu — należy wystawić pisemne potwierdzenie przyjęcia skargi lub meldunku z zaznaczeniem daty oraz z czytelnym podpisem osoby przyjmującej,
- 3) za pośrednictwem technicznych środków łączności — należy potwierdzić pisemnie przyjęcie skargi lub meldunku na podany adres żołnierza.

§ 13. Organy wojskowe i przełożeni są obowiązani przyjmować żołnierzy niezwłocznie, jeżeli charakter sprawy wymaga natychmiastowego działania interwencyjnego.

§ 14. Organy wojskowe od dowódcy jednostki wojskowej i szefa (dyrektora) instytucji wojskowej wzwyż przyjmują żołnierzy w sprawach skarg i meldunków w wyznaczonych terminach, z zastrzeżeniem § 15.

§ 15. Organy wojskowe i przełożeni od dowódcy plutonu (równorzędni) wzwyż są obowiązani do przyjmowania skarg i meldunków od podległych im żołnierzy również w okresie obejmowania stanowiska.

§ 16. Organy wojskowe, o których mowa w § 14, są obowiązane do umieszczenia w ich siedzibach, w widocznym miejscu, informacji o dniach i godzinach przyjęć żołnierzy w sprawach skarg i meldunków.

§ 17. 1. Skarg i meldunków żołnierzy wysłuchują w czasie inspekcji lub kontroli kompleksowych ich przewodniczący lub osoba upoważniona.

2. Obowiązek zapewnienia żołnierzom możliwości zwrócenia się ze skargą lub meldunkiem w czasie inspekcji (kontroli) spoczywa na organach inspekcyjnych (kontrolujących).

Rozdział 4

Zasady, terminy i tryb postępowania przy rozpatrywaniu skarg i meldunków

§ 18. Rozpatrzenie skargi lub meldunku żołnierza polega na zbadaniu i rozstrzygnięciu sprawy oraz wydaniu poleceń bądź podjęciu innych stosownych środków zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień i przyczyn ich powstania lub uznania niezasadności skargi lub meldunku.

§ 19. Jeżeli organ wojskowy nie jest uprawniony do rozpatrzenia skargi lub meldunku, powinien sprawę przekazać właściwemu organowi wymienionemu w § 7 nie później

niż w terminie siedmiu dni, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego (meldującego).

§ 20. 1. Organ wojskowy właściwy do rozpatrzenia skargi lub meldunku może przekazać sprawę do załatwienia organowi niższego stopnia tylko w przypadku, gdy skarga lub meldunek nie zawiera zarzutów dotyczących tego organu.

2. Organ wojskowy, który otrzymał skargę lub meldunek dotyczący jego działalności, jest obowiązany przekazać go, w terminie siedmiu dni, organowi wojskowemu bezpośrednio nadrzędnemu.

3. Skargę lub meldunek dotyczący postępowania żołnierza organ nadrzędny może przekazać do załatwienia dowódcy jednostki wojskowej lub szefowi (dyrektorowi) jednostki organizacyjnej, w której żołnierz pełni służbę wojskową. Organ wojskowy, który rozpatrzy w tym trybie skargę lub meldunek, jest obowiązany zawiadomić organ nadrzędny o sposobie załatwienia sprawy.

4. O przekazaniu sprawy do załatwienia w sposób określony w ust. 3 zawiadamia się również żołnierza.

§ 21. Jeżeli z treści wniesionej skargi lub meldunku nie można ustalić jej przedmiotu, należy zażądać od żołnierza złożenia dodatkowego wyjaśnienia, z pouczeniem, że nieusunięcie tego braku w terminie 7 dni spowoduje pozostawienie sprawy bez dalszego biegu.

§ 22. 1. Organy wojskowe i przełożeni są obowiązani do jak najszybszego rozpatrzenia skargi lub meldunku i powiadomienia wnoszącego o sposobie załatwienia, nie później jednak niż w terminie miesiąca, liczonym od dnia wniesienia skargi lub meldunku.

2. Posłowie na Sejm, senatorowie i radni rad gmin, którzy wnieśli skargę we własnym imieniu albo przekazali do załatwienia skargę innej osoby, powinni być zawiadomieni o sposobie załatwienia skargi, a gdy jej załatwienie wymaga zebrania dowodów, informacji lub wyjaśnień — także o stanie rozpatrzenia skargi, najpóźniej w terminie 14 dni od dnia jej wniesienia albo przekazania.

3. Organ wojskowy jest obowiązany w terminie 30 dni udzielić informacji Rzecznikowi Praw Obywatelskich o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku na skierowaną (przekazaną) przez Rzecznika sprawę skargową.

4. O każdym wypadku niezłażenia sprawy w terminie organ wojskowy jest obowiązany zawiadomić składającego skargę lub meldunek, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W sprawach szczególnie skomplikowanych załatwienie skargi lub meldunku od szczebla dowódcy okręgu (rodzaju sił zbrojnych) wzwyż powinno nastąpić — zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego — nie później niż w ciągu jednego miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

§ 23. 1. O sposobie rozpatrzenia skargi lub meldunku zawiadamia się żołnierza na piśmie.

2. Zawiadomienie o uznaniu skargi lub meldunku za bezzasadny, oprócz wyczerpującego wyjaśnienia dotyczącego ustalonego stanu faktycznego, powinno zawierać również uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia.

§ 24. 1. Jeżeli skarga lub meldunek został uznany za bezzasadny, co wykazano w odpowiedzi, a żołnierz ponownie występuje w danej sprawie, właściwy organ wojskowy powinien ocenić, czy ponowna skarga lub meldunek wskazuje na nowe okoliczności.

2. Po stwierdzeniu, że wnoszący skargę lub meldunek nie wskazał na nowe okoliczności, właściwy organ wojskowy może w odpowiedzi utrzymać swoje poprzednie stanowisko.

3. O załatwieniu w sposób określony w ust. 2 skargi lub meldunku, wniesionych ponownie, organ załatwiający tę skargę lub meldunek zawiadamia organ wojskowy bezpośrednio nadrzędny; nie dotyczy to skarg lub meldunków załatwianych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 25. 1. Nadzór i kontrolę nad przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg i meldunków sprawuje dowódca (szef, dyrektor) organu wojskowego od szczebla oddziału wzwyż.

2. Organy wojskowe prowadzą ewidencję skarg i meldunków oraz składają sprawozdania w ramach resortowego systemu ewidencyjno-sprawozdawczego, którego gestorem jest dyrektor Biura Skarg i Interwencji Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Czynności związane z przyjmowaniem, ewidencjonowaniem i okresowym kontrolowaniem biegu i terminowości rozpatrywania skarg i meldunków wykonują sekretariaty dowódców (szefów, dyrektorów) lub wyznaczone przez nich komórki organizacyjne (osoby funkcyjne).

§ 26. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się w sprawach objętych szczególnymi przepisami i będących przed-

miotem odrębnego postępowania przed organami wojskowymi. W tych wypadkach stosuje się zasady i tryb określone tymi przepisami.

§ 27. 1. Przepisy rozporządzenia, z wyjątkiem § 25 ust. 2, stosuje się również do żołnierzy pełniących służbę w jednostkach wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

2. Sprawozdania, o których mowa w § 25 ust. 2, organy wojskowe jednostek wojskowych podporządkowanych Ministrowi Spraw Wewnętrznych składają dyrektorowi Inspektoratu Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 28. Traci moc zarządzenie Ministra Obrony Narodowej nr 14/MON z dnia 20 lutego 1982 r. w sprawie organizacji, przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania przez organy wojskowe próśb, zażaleń i meldunków żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz podań, skarg i wniosków osób cywilnych i organizacji społecznych (Dziennik Rozkazów Ministerstwa Obrony Narodowej, poz. 18).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *Z. W. Okoński*